

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi käräjäoikeuden tuomareiden nimitysmenettelystä siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetun lain mukaan nykyiset kihlakunnanoikeudet ja raastuvanoikeudet yhtenäistetään käräjäoikeuksiksi. Käräjäoikeudessa on päällikkötuomarina laamanni ja muuna lainoppineena tuomarina käräjätuomari. Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetun lain mukaan laamannin ja käräjätuomarin nimittää tasavallan presidentti hovioikeuden kolmesta virkaan ehdottamasta. Virkaehdotuksesta voi valittaa korkeimpaan oikeuteen. Korkein oikeus antaa lausunnon virkaehdotuksesta.

Edellä mainittu lainsäädäntö tulee voimaan alioikeusuudistukseen liittyvien lakien voi-

maanpanosta annetun lain mukaan 1 päivänä joulukuuta 1993.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki käräjäoikeuden tuomareiden nimitysmenettelystä siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset siitä, miten tuomiokunnan kihlakunnantuomari ja käräjätuomari sekä raastuvanoikeuden pormestari ja oikeusneuvosmies saa yhtenäiseen alioikeuteen siirryttäessä laamannin tai käräjätuomarin virran käräjäoikeudessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	4. Esityksen vaikutukset	4
1. Johdanto	3	5. Asian valmistelu	4
2. Esityksen tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	5
3. Keskeiset ehdotukset	4	1. Lakiehdotuksen perustelut	5
3.1. Ehdotetun menettelyn pääpiirteet	4	2. Voimaantulo	10
3.2. Käräjäoikeuden virkoihin määrättävien tuomarien virkamiesoikeudellinen asema ..	4	3. Säättämisyjärjestys	10
		LAKITEKSTI	11

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetun lain (354/87) mukaan nykyiset kihlakunnanoikeudet ja raastuvanoikeudet yhtenäistetään käräjäoikeuksiksi. Käräjäoikeudessa on päällikkötuomarina laamanni ja muuna lainoppineena tuomarina käräjätuomari. Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetun lain (637/87) mukaan laamannin ja käräjätuomarin nimittää tasavallan presidentti hovioikeuden kolmesta virkaan ehdottamasta. Virkaehdotuksesta voi valittaa korkeimpaan oikeuteen. Korkein oikeus antaa lausunnon virkaehdotuksesta.

Edellä mainittu lainsäädäntö tulee voimaan alioikeusuudistukseen liittyvien lakien voimaantulon jälkeen annetun lain (1417/92) mukaan 1 päivänä joulukuuta 1993.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki käräjäoikeuden tuomareiden nimitysmenettelystä siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen. Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset siitä, miten tuomiokunnan kihlakunnantuomari ja käräjätuomari sekä raastuvanoikeuden pormestari ja oikeusneuvosmies saa laamannin tai käräjätuomarin viran käräjäoikeudessa.

2. Esityksen tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Yhteiseen alioikeuteen siirryttäessä toteutetaan myös eräiden alioikeuksien yhdistäminen siten, että alioikeuksien lukumäärä vähenee nykyisestä 96:sta 70:een. Valtioneuvosto on tehnyt tätä koskevan päätöksen 19 päivänä joulukuuta 1991 päättäessään käräjäoikeuksien tuomiopiireistä. Osa yhdistetään siten, että kahden tai useamman alioikeuden tuomiopiirit yhdistetään yhden käräjäoikeuden tuomiopiiriksi. Osa alioikeuksista taas yhdistetään siten, että tuomiokunnan kihlakunnanoikeuksien tuomiopiiriin kuuluvia alueita siirretään useamman käräjäoikeuden tuomiopiiriin. Esimerkiksi Suonenjoen tuomiokunnasta Konneveden kunta siirretään Äänekosken käräjäoikeuden tuomiopiiriin ja muu osa Kuopion käräjäoikeuden tuomiopiiriin.

Vuoden 1993 talousarviossa kihlakunnanoikeuksien ja raastuvanoikeuksien virat lakkau-

tetaan ja osa käräjäoikeuksien tuomarin viroista perustetaan nykyisistä tuomarin virkojen palkkausluokista poikkeaviin palkkausluokkiin.

Alioikeuksien yhdistämisestä ja kihlakunnanoikeuksien ja raastuvanoikeuksien tuomareiden erilaisesta palkkauksesta ja virkarakenteesta johtuu, että eräiden kihlakunnantuomareiden ja pormestareiden sekä käräjätuomareiden ja oikeusneuvosmiesten osalta joudutaan tekemään nimittämiskäytännön rinnastettavia ratkaisuja siirryttäessä heitä laamannin tai käräjätuomarin virkaan.

Yksi esitykseen sisältyvää lakiehdotusta valmisteltaessa esillä ollut vaihtoehto on ollut, että tuomarit siirrettäisiin uusiin virkoihinsa virkamieslain (755/86) 70 §:n nojalla. Sanotun 70 §:n mukaan tuomarin toiseen virkaan siirtämisen perusteista on säädetty hallitusmuodon 91 §:n 1 momentissa. Muilta osin tuomarin siirtämisessä sanotun 70 §:n nojalla noudatetaan, mitä virkamieslain 33 §:n 3 momentissa ja 34 §:n 1—3 momentissa säädetään. Hallitusmuodon 91 §:n 1 momentissa säädetään, että tuomari voidaan suostumuksetta siirtää toiseen virkaan ainoastaan silloin, kun siirto aiheutuu tuomioistuinlaitoksen uudestaanjärjestämisestä.

Virkamieslain 33 §:n 3 momentissa säädetään, että vakinainen virkamies saadaan siirtää vain sellaiseen virkaan, jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana. Ensisijaisesti virkamies on siirrettävä samalla paikkakunnalla olevaan virkaan.

Virkamieslain 34 §:n 1 momentin nojalla virkamiehen siirtämisestä toiseen virkaan päättää nimittävä viranomais. Saman 34 §:n 2 momentissa säädetään, että jos ei ole kysymys hallitusmuodon 89 §:n 1 momentin tarkoitetusta kihlakunnantuomarin, käräjätuomarin tai pormestarin virasta, virka saadaan täyttää haettavaksi julistamatta ja virkaehdotusta tekemättä. Saman 34 §:n 3 momentin mukaan ennen kuin siirtämisestä tehdään päätös, on tästä ilmoitettava virkamiehelle ja varattava hänelle tilaisuus antaa asetetussa kohtuullisessa määräajassa asiassa selitys.

Virkamieslain edellä selostettu siirtämismenettely on kuitenkin niin yleisluontoisesti säännelty, että se ei riittävällä määrällä turvaa alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä kaikkien tuomareiden tasapuolista kohtelua. Sen

vuoksi on katsottu välttämättömäksi ehdottaa säädettäväksi erillinen laki, jossa eri kysymysten erityislaatu mahdollisimman yksityiskohtaisesti otettaisiin huomioon.

Silloin, kun joudutaan käyttämään nimittämismenettelyyn rinnastettavaa menettelyä, menettelyn osalta voisi periaatteessa olla mahdollista esimerkiksi viitata virkamieslain siirtämisestä koskeviin tai Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta annetun lain nimittämistä koskeviin säännöksiin. Viittaamista parempana esitystä valmisteltaessa on kuitenkin pidetty sitä, että ehdotettuun lakiin otettaisiin mahdollisimman yksityiskohtaiset säännökset myös itse menettelystä.

3. Keskeiset ehdotukset

3.1. Ehdotetun menettelyn pääpiirteet

Esityksessä ehdotetaan, että silloin, kun on kysymys nimittämiskäyttöön rinnastettavasta ratkaisusta, menettely noudattaisi mahdollisimman paljon sitä nimittämismenettelyä, joka on säädetty edellä mainitussa Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta annetussa laissa. Sen mukaan tasavallan presidentti nimittää tuomarin virkaan hovioikeuden jonkun kolmesta virkaan ehdottamasta. Korkein oikeus antaa lausunnon hovioikeuden virkaehdotuksesta. Virkaehdotuksesta voi valittaa korkeimmalle oikeudelle.

Nimittämiskäyttöön rinnastettavaan ratkaisuun joudutaan turvautumaan silloin, kun kahdesta tai useammasta nykyisin samantasoisesta viran haltijasta kaikki eivät voi saada samantasoisia virkaa. Näin käy esimerkiksi silloin, kun yhdistettävien alioikeuksien nykyisistä päällikkötuomarin viran haltijoista vain yksi voi saada laamannin viran.

Virkaehdotusmenettely tässä tilanteessa, kun joudutaan tekemään huomattavan paljon samanaikaisia tai toisiinsa liittyviä nimitysratkaisuja siihen liittyvän muutoksenhakumahdollisuuden vuoksi, on aikaa vievä. Sen vuoksi esityksessä ehdotetaan, että nimitysratkaisu tehtäisiin hovioikeuden virkaehdotuksen asemesta hovioikeuden esityksestä. Virkaan ilmoittautuneen oikeusturvan riittävässä määrin turvaa se, että esityksestä voisi tehdä muistutuksen korkeimmalle oikeudelle.

Silloin kun ei ole kysymys nimittämiskäyttöön rinnastettavasta tilanteesta, esityksessä

ehdotetaan, että sellaisten virkojen osalta ei otettaisi käyttöön mitään nimittämismenettelyyn rinnastettavaa menettelyä, vaan ainoastaan todettaisiin, ketkä ovat laamanneja ja kärjätuomareita. Suurimmalle osalle tuomareista alioikeuksien yhtenäistäminen ja yhdistäminen tarkoittaa käytännössä ainoastaan sitä, että sen tuomioistuimen nimi, jossa heidän virkansa on, muuttuu kärjäoikeudeksi ja heidän virkansa laamanniksi tai kärjätuomariksi. Esityksessä ehdotetaan, että sellaisille tuomareille antaisi nimittämiskirjan virkaan tasavallan presidentti.

3.2. Kärjäoikeuden virkoihin määrättävien tuomarien virkamiesoikeudellinen asema

Esityksessä ehdotetaan lakiin otettavaksi säännös, jonka mukaan kihlakunnanoikeuksien ja raastuvanoikeuksien tuomarit säilyttävät alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä oikeuden pysyä virassaan siten kuin valtion virkamieslain voimaannanolain (756/86) 25 §:ssä säädetään. Siten esimerkiksi ne tuomarit, joiden eroamisikä tällä hetkellä on 70 vuotta, säilyttävät oikeuden olla virassa sanottuun ikään asti, niin kauan kuin he ovat siinä virassa, jonka he tämän lain mukaisessa menettelyssä ovat saaneet.

Lisäksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan kärjäoikeuden kärjätuomarilla, joka on ollut kihlakunnantuomari tai pormestari, on oikeus tuossa virassaan käyttää myös entisen viran nimeä ja arvoa.

4. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Esityksellä ei ole itsenäisiä henkilöstövaikutuksia. Esityksessä ehdotetulla lailla toteutetaan nykyisten alioikeuksien tuomareiden siirtäminen kärjäoikeuksien tuomareiden virkoihin, siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen.

5. Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä. Ehdotuksesta on kuultu hovioikeuksien presidenttejä ja Kärjäoikeustuomarit r.y. nimistä yhdistystä, jotka ovat hyväksyneet ehdotuksen sisällön.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

Yleistä

Kuten edellä yleisperusteluissa on todettu, siirrettäessä kihlakunnanoikeuden ja raastuvanoikeuden tuomareita käräjäoikeuden tuomareiksi ehdotetaan eri tilanteissa noudatettavaksi erilaista menettelyä. Kysymykseen tulevia tilanteita voidaan kutsua seuraavalla tavalla:

- virkanimikkeen muutos,
- sisäinen täyttö,
- ulkoinen täyttö.

Virkanimikkeen muutos tulee kysymykseen silloin, kun tuomioistuimen kohdalla ei tapahdu muuta muutosta kuin että sen nimi muuttuu käräjäoikeudeksi ja sen tuomareiden virkanimikkeet laamanniksi ja käräjätuomariksi. Sellaisesta tilanteesta ehdotetaan säädettäväksi 2 §:ssä.

Sisäinen täyttö tulee kysymykseen silloin, kun jossakin käräjäoikeudessa ei ole kaikille tuomareille alioikeuksien yhdistämisen tai palkkausjärjestelyjen vuoksi toisiinsa verrattuna samantasoista virkaa. Sellaisen tuomioistuimen osalta tuomarin viran haltijoista tulee päättää nimitysmenettelyä muistuttavassa menettelyssä. Sellaisesta tilanteesta ehdotetaan säädettäväksi 3 §:ssä.

Ulkoinen täyttö tulee kysymykseen silloin, kun nykyinen päällikkötuomari, joka ei 2 tai 3 §:n nojalla ole saanut laamannin virkaa omasta käräjäoikeudestaan, hakee ennen 1 päivänä joulukuuta 1993 avoimeksi tullutta päällikkötuomarin virkaa toisesta käräjäoikeudesta. Sellaisesta tilanteesta ehdotetaan säädettäväksi 4 §:n 1 momentissa ja 5 §:n 1 momentissa. Ulkoinen täyttö tulee kysymykseen myös silloin, kun käräjätuomari tai oikeusneuvosmies, joka ei ole saanut 2 tai 3 §:n nojalla käräjätuomarin virkaa omasta käräjäoikeudestaan, hakee alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä perustettua uutta käräjätuomarin virkaa toisesta käräjäoikeudesta. Sellaisesta tilanteesta ehdotetaan säädettäväksi 4 §:n 3 momentissa ja 5 §:n 3 momentissa.

Selvyyden vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, mitkä tuomarin virat yhte-

näistämisen yhteydessä täytetään haettavaksi julistamisen jälkeen siinä järjestyksessä kuin Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta annetussa laissa säädetään. Sitä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi 7 §:ään.

Lisäksi lakiin ehdotetaan otettavaksi säännös oikeudesta säilyttää kihlakunnantuomarin ja pormestarin viran nimi arvoniimenä (8 §) sekä oikeudesta pysyä virassa (9 §).

1 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös lain soveltamisalasta. Pykälän mukaan lakia sovelletaan määrättäessä ensi kertaa viranhaltijoita kihlakunnanoikeuksista ja raastuvanoikeuksista muodostettaviin käräjäoikeuksiin perustettuihin tuomarin virkoihin.

2 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös edellä mainitusta niin sanotusta virkanimikkeen muutoksesta. Alioikeuksien yhtenäistäminen tarkoittaa sitä, että kihlakunnanoikeuden tai raastuvanoikeuden nimi muuttuu käräjäoikeudeksi ja tuomareiden virkanimikkeet muuttuvat laamanniksi ja käräjätuomariksi. Kaikkiaan 70 käräjäoikeudesta noin 40 on sellaisia, joiden osalta ei tapahdu muuta muutosta. Näissä selvissä tapauksissa ei ole tarpeen käyttää nimitysmenettelyä tai siihen rinnastettavaa menettelyä, vaan todettaisiin yksinkertaista menettelyä noudattaen, kuka on sellaisen käräjäoikeuden tuomarin viran haltija.

Pykälän 1 momentin mukaan tuomiokunnan kihlakunnantuomari ja raastuvanoikeuden pormestari on laamanni siinä käräjäoikeudessa, joka tulee sanotun tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden sijaan. Momentin nojalla sellainen kihlakunnantuomari tai pormestari, jonka johdetaan tuomioistuimeen ei yhdistetä toista alioikeutta, on tuon tuomioistuimen tilalle tulevan käräjäoikeuden laamanni.

Myös silloin, kun käräjäoikeus tuomiopiirien yhdistämisen johdosta muodostetaan useammasta tuomioistuimesta, määräytyy tuon käräjäoikeuden laamanni suoraan momentin nojalla, jos yhdistettävistä tuomioistuimista ainoastaan yhdessä on sellainen tuomari, joka hoitaa vakinaista päällikkötuomarin virkaansa.

Pykälän 2 momentin mukaan tuomiokunnan käräjätuomari ja raastuvanoikeuden oikeus-

neuvosmies on kärjäjätuomari siinä kärjäjoikeudessa, joka tulee sanotun tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden sijaan.

Momentti tulee sovellettavaksi silloin, kun kärjäjoikeuteen on perustettu sellaiset kärjätuomarin virat, että jokaisella tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden tuomarilla on mahdollisuus saada toisiinsa verrattuna vastaava virka. Momentissa tarkoitettu tilanne on ensinnäkin silloin, kun kärjäjoikeus on muodostettu sellaisesta tuomiokunnasta tai raastuvanoikeudesta, johon ei ole yhdistetty muita tuomioistuimia ja tuomarin virat on perustettu sellaisiin palkkausluokkiin, että kaikilla kärjäjoikeuden tuomareilla on mahdollisuus saada toisiinsa verrattuna samantasoinen virka.

Käsiteltävänä oleva momentti tulee sovellettavaksi myös silloin, kun kärjäjoikeus tuomiopiirin yhdistämisen johdosta muodostetaan useammasta tuomioistuimesta, ja kaikilla kärjäjoikeuden tuomareilla on mahdollisuus saada toisiinsa verrattuna samantasoinen virka.

Momenttia ei voida sitä vastoin soveltaa sellaisessa tilanteessa, kun kahdesta tai useammasta samantasoinen viranhaltijasta vain joku tai jotkut voivat saada kärjäjoikeuteen perustetun viran. Momenttia ei pääsäännön mukaan voida soveltaa myöskään silloin, kun kärjäjoikeus on muodostettu tuomiokunnasta ja raastuvanoikeudesta. Tämä johtuu siitä, että sellaisessa kärjäjoikeudessa tuomareiden asettaminen virkaikäjärjestykseen edellyttää yleensä nimitämisratkaisuun rinnastettavan 3 §:n mukaisen menettelyn käyttämistä.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, millä tavoin todettaisiin 1 ja 2 momentin mukaan määräytyvien tuomarin virkojen haltijat. Lakiin ehdotettujen säännösten nojalla voidaan yksiselitteisesti määritellä käsiteltävänä olevassa pykälässä tarkoitetut selvät tilanteet. Momentin mukaan nimitämiskirjan pykälässä tarkoitetulle laamannille ja kärjätuomarille antaa tasavallan presidentti. Nimitämiskirja annettaisiin tasavallan presidentin istunnossa oikeusministerin esittelystä.

3 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös edellä mainitusta niin sanotusta sisäisestä täytöstä eli siitä, milloin on poikettava 2 §:ssä ehdotetusta pääsäännön mukaisesta tuomarin virkojen määräämisestä.

Osa uusista kärjäjoikeuksista on sellaisia, että kaikki nykyiset tuomarit eivät voi saada tuomioistuimensa sijaan tulevassa kärjäjoikeu-

udessa toisiin samantasoinen viranhaltijoihin verrattuna samantasosta virkaa.

Esimerkiksi Lahden kärjäjoikeus muodostetaan Lahden raastuvanoikeudesta ja Hollolan tuomiokunnasta. Kun kummassakin yhdistetävässä tuomioistuimessa on virassaan oleva päällikkötuomari, Lahden kärjäjoikeuden laamannia ei voida määrätä 2 §:n nojalla.

Kun Hollolan tuomiokunnassa ja Lahden raastuvanoikeudessa on tällä hetkellä muun muassa yhteensä kuusi A 26 palkkausluokkaan kuuluvaa tuomarin virkaa ja uudessa Lahden kärjäjoikeudessa vastaavia virkoja on vain neljä, sanottuihin palkkausluokkiin perustettujen tuomarin virkojen haltijoita ei voida määrätä 2 §:n nojalla.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että jos kärjäjoikeudessa on sellainen tuomarin virka, jonka useammasta samantasoisesta tuomarin viranhaltijasta vain joku 2 §:ssä tarkoitetuista viran haltijoista voi saada, viran haltijan sekä sellaiset muut tuomarin viran haltijat, jotka eivät tule virkaansa 2 §:n nojalla, nimittää tasavallan presidentti hovioikeuden esityksestä. Pykälän 2 momentin mukaan nimitettäväksi voi tulla siis ainoastaan sellainen tuomari, jolla on virka sellaisessa tuomioistuimessa, jonka tilalle kysymyksessä oleva kärjäjoikeus tulee.

Kuten edellä on todettu, osa alioikeuksista yhdistetään siten, että tuomiokunnan kihlakunnanoikeuksien tuomiopiiriin kuuluvia alueita siirretään useamman kärjäjoikeuden tuomiopiiriin. Sellaisessa tilanteessa tuomiokunnan kihlakunnantuomari momentin nojalla voidaan ottaa huomioon kaikkien niiden kärjäjoikeuksien laamannin virkoja täytettäessä, joihin kärjäjoikeuksiin tuomiokunnan kihlakunnanoikeuksien tuomiopiiriin kuuluvia alueita on siirretty.

Momentissa ehdotetaan, että tasavallan presidentti nimittäisi momentissa tarkoitetun viran haltijan hovioikeuden virkaehdotuksen asemesta hovioikeuden esityksestä. Kuten edellä yleisperusteluissa on todettu, alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä, kun täytettäviä virkoja on huomattavan paljon ja kun virkaikäjärjestely muodostuu osasta samanaikaisia ja perättäisiä toimenpiteitä, virkaehdotusmenettely siihen liittyvine valitusmenettelyineen tekisi virkojen täyttämisen käytännössä vaikeasti toteutettavaksi ja siten menettely vaatisi huomattavan pitkän ajan.

Virkaan halukkaiksi ilmoittautuneiden oi-

keusturvan riittävässä määrin takaa mahdollisuus saada tehdä 2 momentissa ehdotettu muistutus korkeimmalle oikeudelle.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännökset niistä toimenpiteistä, joita 1 momentin mukainen menettely edellyttää. Momentissa ehdotetaan, että asianomainen hovioikeus hankkii tuomiopiiriinsä kuuluvien alioikeuksien 1 momentissa tarkoitetuilta tuomarin viran haltijoilta hovioikeudelle esityksen tekemistä varten selvityksen siitä, mihin virkaan he haluavat tulla nimitetyiksi.

Toisin kuin 2 §:n nojalla meneteltäessä, käsiteltävänä olevan pykälän mukaan meneteltäessä tulisi niiltä tuomarin viran haltijoilta, jotka voivat tulla kysymykseen käräjäoikeuden tuomarin virkaa täytettäessä, tiedustella, mihin virkaan he haluavat tulla käräjäoikeudessa nimitetyiksi.

Kun pykälässä on kysymys niin sanotusta sisäisestä täytöstä, momentissa tarkoitettu selvitys pyydetäisiin siis ainoastaan sellaiselta tuomarin viran haltijalta, joka on tuomarina sellaisessa tuomioistuimessa, jonka sijaan käräjäoikeus tulee. Kun esimerkiksi Joensuun käräjäoikeus muodostetaan Joensuun raastuvanoikeudesta sekä Liperin, Ilomantsin ja Kiteen tuomiokunnasta, pyydetäisiin sanottujen tuomioistuinten päällikkötuomareilta selvitys siitä, mihin virkaan he haluavat tulla nimitetyiksi Joensuun käräjäoikeudessa.

Momentissa ehdotetaan lisäksi, että täytettävään virkaan ilmoittautuneet voivat tehdä muistutuksen hovioikeuden 1 momentin nojalla antamasta esityksestä korkeimmalle oikeudelle. Lisäksi momentissa ehdotetaan, että korkein oikeus antaa lausunnon esityksestä. Tältä osin ehdotus on hyvin lähellä sitä nimitysmenettelyä, josta säädetään mainitussa Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta annetussa laissa. Kuten edellä on mainittu, sanotun lain mukaan korkein oikeus antaa lausunnon hovioikeuden virkaehdotuksesta.

4 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös edellä mainitusta niin sanotusta ulkoisesta täyttämisestä. Kuten edellä on mainittu, esityksessä ulkoisella täytöllä tarkoitetaan ennen 1 päivää joulukuuta 1993 avoinna olevan päällikkötuomarin viran täyttämistä. Sellaisia momentissa tarkoitettuja avoimia päällikkötuomarin virkoja on tällä hetkellä kymmenen. Ulkoisella täytöllä tarkoitetaan myös käräjäoikeuteen perustetun uuden viran täyttämistä. Se, mitä

esityksessä tarkoitetaan käräjäoikeuden uudella viralla, ehdotetaan määriteltäväksi pykälän 3 momentissa.

Ulkoisella viran täyttämisellä tarkoitetaan sitä, että virkaan nimitetään muu kuin sellaisen tuomioistuimen tuomarin viran haltija, jonka sijaan sanottu käräjäoikeus tulee. Pykälässä tarkoitettua virkaa ei kuitenkaan julistettaisi kaikkien haettavaksi, vaan virkaa täytettäessä voisivat ehdotuksen 5 §:n mukaisesti tulla kysymykseen ainoastaan sellaiset tuomiokunnan ja raastuvanoikeuden tuomarin viran haltijat, jotka eivät ole saaneet niin sanotussa omassa tuomioistuimessaan nykyistä virkaa vastaavaa virkaa.

Esityksessä ei ehdoteta ennen 1 päivää joulukuuta 1993 avoinna olevien käräjätuomarin virkojen täyttämistä käsiteltävänä olevassa pykälässä tarkoitettua menettelyä käyttäen. Esityksessä ehdotetaan, että sellaiset käräjätuomarin virat täytettäisiin 3 §:ssä ehdotetulla niin sanotulla sisäisellä täytöllä. Sellaiseen avoimeen virkaan voitaisiin siis nimittää ainoastaan tuomarin viran haltija sellaisesta tuomioistuimesta, jonka sijaan se käräjäoikeus, jossa avoin tuomarin virka on, tulee.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan, että ne laamannin virat, joita vastaavat kihlakunnan tuomarin tai pormestarin virat ovat avoinna tai tulevat avoimiksi ennen 1 päivää joulukuuta 1993, sekä käräjäoikeuteen perustetut uudet tuomarin virat täytetään siinä järjestyksessä kuin 3 §:ssä säädetään.

Ehdotuksen mukaan tasavallan presidentti nimittäisi sanotut laamannit hovioikeuden esityksestä, niistä ehdotuksen 5 §:n 1 momentissa tarkoitetuista päällikkötuomarin viran haltijoista, jotka hovioikeuden hankkiman selvityksen mukaan ovat ilmoittaneet haluavansa tulla nimitetyiksi sanottuihin virkoihin. Hovioikeuden esityksestä virkaan ilmoittautunut voisi 3 §:n 2 momentin mukaisesti tehdä muistutuksen. Korkein oikeus saman momentin nojalla antaisi lausuntonsa virkaan nimitettävistä silloinkin, kun muistutusta ei ole tehty.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös tuomarin virkojen täyttämisestä silloin, kun tuomiokunnassa ovat kaikki käräjätuomarin ja raastuvanoikeudessa kaikki oikeusneuvosmiehen virat 1 momentissa tarkoitettulla tavalla avoinna. Momentin mukaan käräjätuomari sellaisen alioikeuden tilalle tulevaan käräjäoikeuteen nimitetään siten kuin 3 §:ssä säädetään.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi siitä, mitä 1 momentissa tarkoitetaan uudella viralla. Uuden viran määrittelemisen on tärkeätä sen vuoksi, että virkojen haltijat kaikissa tilanteissa määrättäisiin toisiinsa verrattuna yhdenmukaisella tavalla.

Osaan käräjäoikeuksista perustetaan niin paljon tuomarin virkoja, että niiden kokonaismäärä ylittää niiden tuomarin virkojen lukumäärän, jotka ovat siinä tuomioistuimessa tai niissä tuomioistuimissa, joiden sijaan sanottu käräjäoikeus tulee. Esimerkiksi Janakkalan tuomiokunnassa on tällä hetkellä kihlakunnan tuomarin lisäksi kaksi käräjätuomaria. Tilalle tulevassa Riihimäen käräjäoikeudessa tulee olemaan yksi laamanni ja neljä käräjätuomaria. Sinne tulee siis kaksi uutta käräjätuomarin virkaa seuraavasti:

Nykyiset virat:	Perustettavat virat
1 Kät A 26	1 Kät A 27
1 Kät A 25	2 Kät A 26
	1 Kät A 25

Uuden viran määrittelemisen on tärkeätä sen vuoksi, että jos uutena virkana pidetään alimpiin palkkausluokkiin perustettuja virkoja, saavat sellaisen tuomioistuimen nykyiset viranhaltijat ikään kuin "kuoppakorotuksena" ylempiin palkkausluokkiin perustetut virat. Silloin menettely vastaisi ehdotuksen 2 §:n mukaista menettelyä sellaisessa tuomioistuimessa, jossa tuomarin virat on perustettu nykyisiä palkkausluokkia ylempiin palkkausluokkiin ja kaikilla tuomareilla on mahdollisuus saada toisiinsa nähden nykyisiin virkoihinsa verrattuna samantasoinen virka.

Jos uutena virkana sitä vastoin pidettäisiin ylempiin palkkausluokkiin perustettuja virkoja, silloin nykyiset viranhaltijat, toisin kuin sellaisen tuomioistuimen tuomarit, joihin ei tule uusia virkoja, mutta joissa virat perustetaan nykyistä korkeampiin palkkausluokkiin, eivät saa niin sanottua kuoppakorotusta.

Jos uudet virat määritellään eri tuomioistuimissa eri tavoin, tulevat nykyiset viran haltijat kohdelluiksi eri tavoin.

Momentissa ehdotetaan, että tässä laissa tarkoitettuja käräjäoikeuden uusia tuomarin virkoja ovat kussakin käräjäoikeudessa ne alimpiin palkkausluokkiin perustetut tuomarin virat, joiden avulla ylittyy käräjäoikeutta vastaavassa alioikeudessa olleiden tuomarin virko-

jen kokonaismäärä tai, silloin kun käräjäoikeus on muodostettu useammasta alioikeudesta, niissä olleiden tuomarin virkojen kokonaismäärä.

Siten nykyiset tuomarin viran haltijat tulevat virkojen määräämisessä kohdelluiksi yhdenmukaisella tavalla siitä riippumatta, perustetaanko nykyisen tuomioistuimen tilalle tulevaan käräjäoikeuteen uusia tuomarin virkoja vai ei. Samalla turvataan myös se, että tuomarit kaikissa niissä käräjäoikeuksissa, joihin perustetaan uusia virkoja, tulevat virkoihin määräämisissä kohdelluiksi yhdenmukaisella tavalla.

5 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännökset siitä, ketkä tuomarit voivat tulla kysymykseen täytettäessä virkoja ehdotuksen 4 §:n mukaisessa menettelyssä.

Kuten edellä yleisperusteluissa on selostettu, virkamieslain 34 §:n 2 momentin nojalla tuomari voidaan siirtää uuteen virkaan ainoastaan siten, että virka julistetaan haettavaksi ja täytettävään virkaan tehdään virkaehdotus. Perustuslakivaliokunnan 17 päivänä lokakuuta 1985 hallituksen esityksestä n:o 238/1984 vp. valtion virkamieslainsäädännön uudistamisesta antamassa lausunnossa n:o 13, jonka mukaisen mietinnön n:o 2 toinen lakivaliokunta on antanut 15 päivänä huhtikuuta 1986, todetaan, että viran täyttöönsä keskeisesti kuuluvan pätevyyden arvioimiseen ehdollepanomenettely antaa sopivan mahdollisuuden myös silloin, kun on kysymys virkamiehen siirtämisestä tuomarin virkaan.

Esitykseen sisältyvää ehdotusta valmisteltaessa on todettu, että tavoite saada kaikissa tilanteissa nimitetyksi tuomarin virkaan paras mahdollinen virkaa haluavista ja tavoite nykyisten tuomareiden virka-aseman turvaamisesta voivat olla toisilleen vastakkaisia. Ehdotusta valmisteltaessa on päädytty siihen, että alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä edellä mainituista tavoitteista tärkeämpi on turvata käräjäoikeudessa mahdollisimman monelle tuomarille hänen nykyistä asemaansa vastaava asema. Sen vuoksi pykälässä ehdotetaan poikettavaksi edellä selostetusta virkamieslain 34 §:n 2 momentista, ja niiden piiriä, jotka siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen voivat tulla kysymykseen nimitettäessä tuomareita avoimiin tai uusiin virkoihin ehdotetaan pykälässä rajoitettavaksi. Virkoja ei siis julistettaisi kaikkien hakukaiden haettavaksi.

Pykälän 1 momentin mukaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja avoimia päällikkötuomarin

virkoja voivat hakea ne kihlakunnantuomarit ja pormestarit, jotka eivät 2 tai 3 §:n nojalla ole tulleet laamanneiksi.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, ketä voivat ilmoittautua 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin avoimiin virkoihin. Momentin mukaan sellaiseen virkaan voivat ilmoittautua kaikki tuomiokuntien ja raastuvanoikeuksien tuomarin viran haltijat.

Pykälän 3 momentin mukaan 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin uusiin virkoihin voivat ilmoittautua kaikki ne tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden tuomarin viran haltijat, jotka eivät 2 tai 3 §:n nojalla ole saaneet tuomarin virkaa käräjäoikeudessa.

6 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös sellaisen tuomarin, joka ei voi saada virkaa omassa tuomioistuimessaan, siirtämisestä toiseen tuomarin virkaan. Pykälässä ehdotetaan, että jos 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu tuomari ei ilmoittaudu 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun uuteen virkaan tai ei hae 7 §:n nojalla haettavaksi julistettua virkaa, hänet voidaan virkamieslaissa säädettyä menettelyä noudattaen siirtää sanottuun virkaan.

Virkamieslain 33 §:n 3 momentin mukaan tuomari voidaan siirtää vain sellaiseen ensisijaisesti samalla paikkakunnalla olevaan virkaan, jonka kelpoisuusehdot hän täyttää ja jota voidaan pitää hänelle sopivana. Siirtämisestä päättäisi tasavallan presidentti. Ennen päätöksentekoa asiasta on ilmoitettava tuomarille ja hänelle on varattava tilaisuus antaa kohtuullisessa määräajassa asiassa selitys.

Kun tuomarin virka lakkautetaan, tuomaria ei voida irtisanoa virkamieslain 46 §:n irtisanoimisäännöksen nojalla, vaan hänet on ensisijaisesti siirrettävä toiseen virkaan. Jos tuomari kuitenkin siirtämismenettelyä käytettäessä kieltyy ilman pätevää syytä vastaanottamasta toista virkaa, hänet nimitetään viranomaisen on annettava hänelle virkamieslain 70 §:n 2 momentin nojalla hakemuksetta ero.

Pykälässä ehdotetaan siis poikettavaksi virkamieslain 34 §:n 2 momentin mukaisesta menettelystä ehdotuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen uusien virkojen osalta. Sellaiseen virkaan voitaisiin siis ehdotuksen mukaan siirtää tuomari, vaikka virkaan ovat voineet ilmoittautua ainoastaan ne tuomarit, jotka ehdotuksen 2 tai 3 §:n nojalla eivät ole saaneet tuomarin virkaa käräjäoikeudessa.

7 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi selvyiden vuoksi säännös siitä, mitkä tuomarin virat

alioikeuksien yhtenäistämisen yhteydessä täytetään haettavaksi julistamisen jälkeen. Pykälässä ehdotetaan, että ne tuomarin virat, jotka, sen jälkeen kun on menetelty 4 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 6 §:ssä tarkoitettulla tavalla, ovat edelleen avoinna, julistetaan haettaviksi ja täytetään siinä järjestyksessä kuin Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetussa laissa säädetään. Sellainen päällikkötuomari, joka ei 3 §:n nojalla tule nimitetyksi laamannin virkaan, voi ilmoittautua 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun avoimeen virkaan. Sen jälkeen kun on selvinnyt se, tuleeko edellä mainittu päällikkötuomari nimitetyksi laamanniksi johonkin muuhun käräjäoikeuteen vai tuleeko hänestä niin sanotun oman käräjäoikeuden käräjätuomari, määrätään sellaisen käräjäoikeuden käräjätuomarin virkojen haltijat.

Toinen vaihtoehto olisi ensin käräjäoikeuksittain määrätä sellaiset entiset päällikkötuomarit, jotka eivät saa laamannin virkaa, oman käräjäoikeutensa käräjätuomareiksi. He voisivat sitten ilmoittautua 5 §:n 1 momentin mukaisesti 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun avoimeen virkaan ja sen saadessaan heidän virkansa julistettaisiin haettaviksi ja siihen voitaisiin nimittää yleisiä nimitysperusteita noudattaen virkaan pätevin. Tällainen menettely johtaisi kuitenkin edellä mainitusta niin sanotusta sisäisestä täytöstä poikkeamiseen, jota ei voida pitää ehdotuksen kokonaisuuden kannalta johdonmukaisena.

8 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös päällikkötuomarin oikeudesta säilyttää arvonimenä se virkanimike, joka hänellä on ennen alioikeuksien yhtenäistämistä. Pykälässä ehdotetaan, että käräjäoikeuden käräjätuomarilla, joka on ollut nimitettynä kihlakunnantuomarin tai pormestarin virkaan, on oikeus käräjätuomarin virassaan käyttää myös entisen viran nimeä arvonimenä.

9 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että alioikeuksien yhtenäistäminen ei vaikuta tuomarin eroamisikään. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että tuomarin viran haltija, joka tämän lain mukaisesti on nimitetty tai siirretty tuomariksi käräjäoikeuteen, säilyttää oikeuden pysyä virassaan siten kuin valtion virkamieslain voimaannanolain 25 §:ssä säädetään. Sanotussa 25 §:ssä säädetään, että valtion virkamieslain 50 §:ssä säädettyä eroamisikää ei sovelleta tuomariin siinä virassa, jossa hän on valtion virkamieslain voimaan tullessa. Maini-

tussa virassa sovelletaan valtion virkamieslain voimaan tullessa ollutta eroamiskäytäntöä. Sanottu oikeus tuomarilla on siis niin kauan kun hän on siinä virassa, jonka hän on ehdotetun lain nojalla saanut.

10 §. Pykälään ehdotetaan otettavaksi säännös siitä, että ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin. Sellainen toimenpide olisi esimerkiksi 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun selvityksen hankkiminen.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Alioikeusuudistuksen toteuttaminen on käytännössä huomattavassa määrin riippuvainen siitä, että käräjäoikeuksien tuomarit ja etenkin päällikkötuomarit mahdollisimman pian tietävät, missä käräjäoikeudessa heillä on virka, jotta he voivat ryhtyä valmistelemaan alioikeusuudistukseen siirtymistä.

3. Säättämisjärjestys

Sen vuoksi, että laissa ehdotetaan poikettavaksi tuomareiden hallitusmuodon mukaisesta nimitysmenettelystä, esitykseen sisältyvä lakiehdotus on käsiteltävä perustuslainsäätämisyjärjestyksessä.

Virkamieslain 34 §:n 2 momentissa, kuten edellä on selostettu, säädetään, että ennen siirtämisestä päättämistä hallitusmuodon 89 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuomarin virat on julistettava haettaviksi ja niihin on tehtävä virkaehdotus. Esityksessä ehdotetaan, että ennen 1 päivää joulukuuta 1993 avoinna olevat virat ja käräjäoikeuteen perustetut uudet virat julistetaan haettaviksi vasta sen jälkeen, kun tuomiokuntien ja raastuvanoikeuksien tuomarit on nimitetty käräjäoikeuden tuomarin virkoihin, tai heille kaikille on tarjottu mahdollisuus siirtyä sellaiseen virkaan.

Perustuslakivaliokunnan edellä mainitussa lausunnossa, jonka perusteella virkamieslain 34 §:ään otettiin sanottu 2 momentti, todetaan, että ”ehdotuksen 34 §:n 1 momentin soveltamisalan ulkopuolelle on jätettävä hallitusmuodon 89 §:n 1 momentissa tarkoitettut virat, jotta lakiehdotus tältä osin voidaan käsitellä tavalista lainsäädäntöjärjestystä käyttäen.” Kantaansa perustuslakivaliokunta perustelee lausunnossaan seuraavasti. ”Käsitys perustuu ensi sijassa professorin viran täyttöönsä keskeisesti kuuluvan tieteellisen pätevyyden arvioimisen tärkeyteen ja siihen, että ehdollepanomenettely antaa sopivan mahdollisuuden tuohon arviointiin. Samanlainen arvio on esitettävissä niistä edellytyksiltään rajoitetuimmista tapauksista, joissa virkamies voitaisiin siirtää tuomarin virkaan.”

Poikkeamisena hallitusmuodon mukaisesta tuomareiden nimittämismenettelystä voidaan pitää myös esitykseen sisältyvää ehdotusta, että tasavallan presidentti päättäisi nimitysmenettelystä hovioikeuden virkaehdotuksen asemesta hovioikeuden esityksestä, ja sitä, että niissä tilanteissa, joissa ei ole mitään nimitysratkaisua tehtävänä, tuomari saisi laamannin tai käräjätuomarin viran ilman nimitysmenettelyä. Voidaan myös katsoa, että viimeksi mainitut poikkeamiset hallitusmuodon mukaisesta nimitysmenettelystä edellyttävät esityksessä ehdotetun lain säätämistä perustuslain säätämisestä säädettyssä järjestyksessä.

Koska laki annetaan ennen hallitusmuodon edellä mainitun muutoksen voimaantuloa, se merkitsee raastuvanoikeuksien tilalle tulevien käräjäoikeuksien osalta poikkeamista porvaristolle ja kaupungeille 23 päivänä helmikuuta 1789 annetulla vakuutuksella vahvistetuista erioikeuksista. Nämä erioikeudet on rinnastettu vanhoihin säätyerioikeuksiin. Valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 3 momentin mukaan säätyerioikeuksia ei voida muuttaa, selittää eikä kumota muuten kuin perustuslain säätämisestä määrättyssä järjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

käräjäoikeuden tuomareiden nimitysmenettelystä siirryttäessä yhtenäiseen alioikeuteen

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään:

1 §

Tätä lakia sovelletaan määrättäessä ensi kertaa viran haltijoita niihin tuomarin virkoihin, jotka on perustettu oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetun lain (354/87) mukaisesti kihlakunnan-oikeuksista ja raastuvanoikeuksista muodostettaviin käräjäoikeuksiin.

2 §

Tuomiokunnan kihlakunnantuomari ja raastuvanoikeuden pormestari on laamanni siinä käräjäoikeudessa, joka tulee tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden sijaan.

Tuomiokunnan käräjätuomari ja raastuvanoikeuden oikeusneuvosmies on käräjätuomari siinä käräjäoikeudessa, joka tulee tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden sijaan.

Nimittämiskirjan laamannille ja käräjätuomarille antaa tasavallan presidentti.

3 §

Jos käräjäoikeudessa on sellainen tuomarin virka, jonka vain joku 2 §:ssä tarkoitetuista useammista samantasoisien tuomarin viran haltijoista voi saada, viran haltijan sekä sellaiset muut tuomarin viran haltijat, jotka eivät tule virkaansa 2 §:n nojalla, nimittää tasavallan presidentti hovioikeuden esityksestä.

Asianomainen hovioikeus hankkii 1 momentissa tarkoitetuilta tuomarin viran haltijoilta esityksen tekemistä varten selvityksen siitä, mihin virkaan he haluavat tulla nimitetyiksi. Täytettävään virkaan ilmoittautuneet voivat tehdä muistutuksen hovioikeuden esityksestä korkeimmalle oikeudelle. Korkein oikeus antaa lausunnon hovioikeuden esityksestä tasavallan presidentille.

4 §

Ne laamannin virat, joita vastaavat kihla-

kunnantuomarin tai pormestarin virat ovat avoinna tai tulevat avoimiksi ennen 1 päivää joulukuuta 1993, sekä käräjäoikeuteen perustetut uudet tuomarin virat täytetään siinä järjestyksessä kuin 3 §:ssä säädetään.

Jos tuomiokunnan kaikki käräjätuomarin tai raastuvanoikeuden kaikki oikeusneuvosmiehen virat ovat 1 momentissa tarkoitettulla tavalla avoinna, niitä vastaavat käräjäoikeuden virat täytetään siinä järjestyksessä kuin 3 §:ssä säädetään.

Käräjäoikeuden uusilla tuomarin viroilla tarkoitetaan 1 momentissa niitä alimpiin palkkausluokkiin perustettuja tuomarin virkoja, joiden johdosta käräjäoikeuden tuomarin virkojen lukumäärä ylittää käräjäoikeutta vastaavassa alioikeudessa olleiden tuomarin virkojen kokonaismäärän tai, kun käräjäoikeus on muodostettu useammasta alioikeudesta, niissä olleiden tuomarin virkojen kokonaismäärän.

5 §

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin avomiin laamannin virkoihin voivat ilmoittautua ne kihlakunnantuomarit ja pormestarit, jotka eivät 2 tai 3 §:n nojalla ole tulleet laamanneiksi.

Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun avoimeen virkaan voivat ilmoittautua kaikki tuomiokuntien ja raastuvanoikeuksien tuomarin viran haltijat.

Edellä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin uusiin virkoihin voivat ilmoittautua kaikki ne tuomiokunnan tai raastuvanoikeuden tuomarin viran haltijat, jotka eivät 2 tai 3 §:n nojalla ole saaneet tuomarin virkaa käräjäoikeudessa.

6 §

Jos 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu tuomari ei ilmoittaudu 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun uuteen virkaan tai ei hae 7 §:n nojalla haettavaksi julistettua virkaa, hänet voidaan valtion

virkamieslaissa (755/86) säädettyä menettelyä noudattaen siirtää sanottuun virkaan.

7 §

Ne tuomarin virat, jotka, sen jälkeen kun on menetelty 4 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla, ovat edelleen avoinna, julistetaan haettaviksi ja täytetään siinä järjestyksessä kuin Suomen Hallitusmuodon muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1987 annetussa laissa (637/87) säädetään.

8 §

Käräjäoikeuden kärjätuomarilla, joka on ollut nimitettynä kihlakunnantuomarin tai pormestarin virkaan, on oikeus kärjätuomarin

virassaan käyttää myös entisen viran nimeä arvonimenä.

9 §

Tuomarin viran haltija, joka tämän lain mukaisesti on nimitetty tai siirretty tuomariksi käräjäoikeuteen, säilyttää oikeuden pysyä virassaan siten kuin valtion virkamieslain voimaanpanolain (756/86) 25 §:ssä säädetään.

10 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Hannele Pokka*